

Henrik Sandberg
Juridik och säkerhet

2021-08-16

RS 415:7-2021

Yttrande över granskning av ansvar och befogenheter

Regionstyrelsen lämnar följande yttrande över revisorernas granskning.

Se över formuleringarna i reglementet om ordförandens uppsikt över regionens "nämndförvaltning" och lämna förslag till fullmäktige så att de överensstämmer med kommunallagen och praxis.

Fullmäktiges reglemente beskriver uppdraget till regionstyrelsen. Regionfullmäktiges uppdrag till ordföranden ska ha sin grund i kommunallagens reglering om ordförandens roll och ansvar. Regionfullmäktige ska inte i reglementet delegera verksamhetsuppdrag till regionstyrelsens ordförande.

Regionstyrelsen instämmer således i revisorernas kritik då det är en fråga för regionstyrelsen att besluta om genom delegation. De här aktuella formuleringarna i reglementet som finns under rubriken Arbetsformer – Ordföranden, ska följaktligen ses över och inordnas i och koordineras med fullmäktiges uppdrag till regionstyrelsen.

Formuleringen i reglementet rörande regionstyrelsens uppsikt över nämndernas förvaltning anser regionstyrelsen vara i överensstämmelse med kommunallagen eftersom fullmäktige inte har givit regionstyrelsen några mandat att agera annat än genom det normala tillvägagångssättet, d.v.s. genom råd och uppmaningar när avvikelser upptäcks. Om rättelse inte vidtas har regionstyrelsen att vända sig till regionfullmäktige med sina iakttagelser i enlighet med kommunallagen.

Utvärdera om det är förenligt med kommunallagen att regionstyrelsen har befogenhet att genomföra organisatoriska förändringar i andra nämnders förvaltningar.

Regionfullmäktiges uppdrag till regionstyrelsen är att ha det strategiska ansvaret för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls. Detta strategiska ansvar är inte förenat med något specifikt beslutsmandat. Om det strategiska ansvaret medför att nämndövergripande organisatoriska förändringar som är av principiell beskaffenhet eller av större vikt för regionen behöver vidtas har regionstyrelsen att vända sig till regionfullmäktige för beslut. Mindre organisatoriska förändringar som berör andra nämnder föregås av en dialog mellan nämnderna och om förändringen medför budgetpåverkan ska beslut i berörda nämnder fattas.

Utvärdera hur reglementet kan förtydligas när det gäller styrelsens befogenheter att ta övergripande beslut i fullmäktiges ställe. Beslutsområdena behöver brytas ner och specificeras så att det blir konkret vad styrelsen får besluta om. Lämna förslag till fullmäktige om förtydliganden.

Oklart vad som avses. Regionfullmäktiges uppdrag till regionstyrelsen med stöd av 6 kap. 8 § kommunallagen är i syfte att stärka regionstyrelsens ledande roll i den regionkommunala förvaltningen. Den uppräknade som finns i reglementet är i huvudsak i överensstämmelse med den exemplifiering på uppdrag som redovisas i förarbetena till nya kommunallagens införande. Punkten 5. Övergripande strategiska beslut som berör flera nämnder och/eller bolag, ska läsas och förstås med utgångspunkt i kommunallagens övriga reglering. Regionstyrelsen får inte besluta i ärenden som är av principiell beskaffenhet eller av större vikt för regionen. Regionstyrelsen instämmer dock i kritiken att formuleringen är för vid och behöver avgränsas. Formuleringen ska ses över.

Henrik Sandberg
Juridik och säkerhet

2021-08-16

RS 415:7-2021

Om avsikten är att regionstyrelsen ska vara anställningsmyndighet för förvaltningschefer i regionen bör detta framgå av reglementen till både styrelsen och berörda nämnder. Se över reglementena och lämna förslag till förtydligande i reglementen. Säkerställ att berörd nämnden ingår i beredningen av förslag till nya reglementen.

Detta har klargjorts i uppdaterade reglementen.

Se till att det finns aktuell reglering av arbetsutskottets uppdrag.

Som nämns av revisorerna saknas det lagreglering rörande uppdragsbeskrivning för nämnders utskott. Det medför att det är upp till respektive nämnd att avgöra huruvida det anses behövt med ett preciserat uppdrag eller om utskottets beredande funktion ska hanteras genom en fortlöpande dialog mellan nämnd och utskott. Beslutsfattandet hanteras genom av regionstyrelsen beslutad delegation.

Regionstyrelsen ska överväga behovet av en sådan uppdragsbeskrivning.

Tydliggör regiondirektörens roll gentemot övriga förvaltningschefer. Om avsikten är att regiondirektören ska vara chef över övriga förvaltningschefer bör det framgå av instruktionen till regiondirektören.

Regiondirektörens instruktion ska under 2021 ses över vad gäller regiondirektörens ledande roll i förhållande till övriga förvaltningschefer.

Formuleringen om regiondirektörens ansvar för regionens samlade förvaltning behöver förtydligas och avgränsas. Instruktionen behöver överensstämma med kommunallagens bestämmelser om direktörens ställning som chef för den förvaltning som finns under styrelsen.

Vad gäller regiondirektörens mandat, delegation från regionstyrelsen, att besluta om nämndövergripande organisatoriska förändringar är det en restprodukt från tiden då Region Västerbotten, då landstinget, var organiserad med en gemensam förvaltningsorganisation för samtliga nämnder. Den delegationen ska ses över och avgränsas. Behovet bakom dessa formuleringar ligger i den nya nämndorganisationen som infördes för några år sedan.

Det organisatoriska detaljerna var inte möjliga att förutse varför en ändamålsenlig fördelning av beslutsbefogenheter var nödvändigt för att fintrimma organisationen utan att skriva fram ett ärende till fullmäktige i alla detaljfrågor.

Klargör och formalisera uppdragen för de centrala staberna och stödfunktionerna. Krav och förutsättningar för de tjänster som ska utföras för andra nämnder bör vara tydligt dokumenterade. Detta behöver göras i samverkan med övriga nämnder.

Avslutande kommentar. Den kritik som revisorerna ger uttryck för i granskningsrapporterna är relevant men förutsätter en analys och genomarbetning av flera dokument och med inblandning från flera nämnder. Genomarbetningen behöver göras ur ett helhetsperspektiv med utgångspunkt i reglementena och vidare i regiondirektörens instruktion till utformning av uppdragsbeskrivningar för utskott, och förutsättningarna för centrala staber och stödfunktioner.

Henrik Sandberg
Juridik och säkerhet

2021-08-16

RS 415:7-2021

En naturlig tidpunkt för detta arbete är under 2022 då nationella val ska hållas. Reglementena ska ses över inför varje mandatperiod. Regionstyrelsen avser således inleda detta arbete under 2022.

Peter Olofsson (S)
Regionstyrelsens ordförande

Tommy Svensson
Regiondirektör